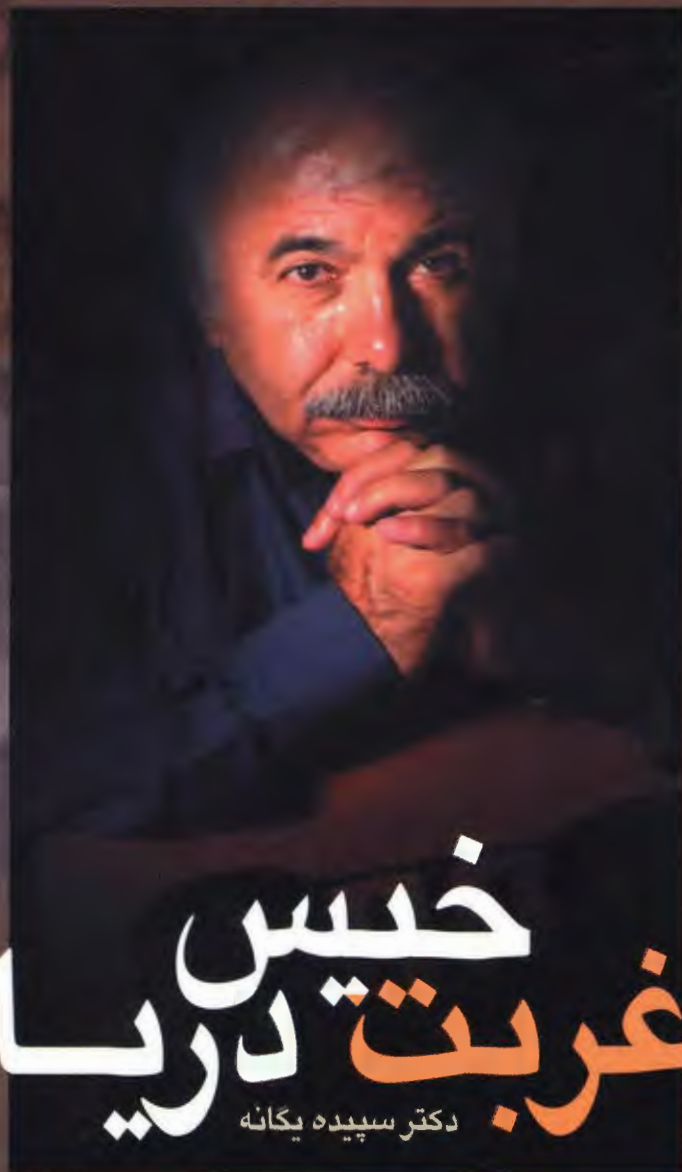

زندگی و شعر
محمد علی بهمنی

خس
غربت دریا
دکتر سپیده یگانه

غربت خيس دريا

زندگى و شعر بهمنى

انتشارات نسل آفتاب

دفتر انتشارات: خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، کوچه فاطمی داریان، پلاک ۱۴، طبقه دوم،

www.sababook.ir

واحد ۳

تلفن: ۷ - ۶۶۹۷۷۹۶۴، ۰۹۱۲۱۷۲۵۸۰۰

■ غربت خیس دریا

- ◆ نویسنده: سپیده یگانه
- ◆ سردبیر: حمیدرضا ممدوح
- ◆ ناشر: نسل آفتاب
- ◆ چاپ: ناژو
- ◆ قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان
- ◆ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۴۷-۴۵-۱
- ◆ چاپ اول: ۱۳۹۶
- ◆ تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه
- ◆ طراحی و صفحه‌آرایی: آتلیه گرافیک نسل آفتاب (علی‌اکبر حکیم‌آبادی)
- ◆ کلبه حقوق مادی و معنوی برای حمیدرضا ممدوح محفوظ می‌باشد.

سرشناسه	: یگانه، سپیده
عنوان و نام پدیدآور	: غربت خیس دریا: زندگی و شعر بهمنی / سپیده یگانه.
مشخصات نشر	: تهران: نسل آفتاب.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۷ ص: مصور.
شابک	: 978-600-5847-45-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: بهمنی، محمدعلی، ۱۳۲۱ -- نقد و تفسیر
موضوع	: شاعران ایرانی -- قرن ۱۴
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
رده بندی کنگره	: PIR ۷۹۸۰ ۱۳۸۹ ۸۷ ی ۵۷۵/۵
رده بندی دیویی	: ۶۲۰۹/۱۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۵۲۹۵۹

به راههایی که، رفیق ماندند!

س. هـ

فهرست

۹	به جای مقدمه: کم ما گیر و
۱۱	پیشگفتار
۱۳	بخش اول: نگاهی به زندگی محمد علی بهمنی
۱۵	سال شمار:
۱۹	مجموعه آثار:
۷۷	بخش دوم: نگاهی به شعر محمد علی بهمنی
۷۹	شاعر از نگاه دیگران
۸۱	پیش در آمد
۹۵	بهمنی و غزل
۲۰۳	بخش سوم: گزیده اشعار محمد علی بهمنی
۲۷۹	منابع

به جای مقدمه: کم ما گیر و

سروده‌های مرا فتح کردن آسان است
نگفته‌های مرا می‌توانی از بر کن

محمد علی بهمنی را می‌شناسیم؛ نه به این خاطر که مجموعه‌های زیادی از او به چاپ رسیده است؛ نه به این خاطر که غزل‌ها و ترانه‌هایش را خوانندگان خوانده‌اند و شنیده‌ایم؛ نه به این خاطر که «پدر غزل معاصر» لقب گرفته است!

محمد علی بهمنی را می‌شناسیم چون «شاعر» است و شعر را زندگی می‌کند. شاعری که به یادمان آورد شاعر یعنی لبخند، یعنی نگاه گرم و دلی بزرگ هم‌اندازه دریا. باید با او هم‌کلام شوی تا نسیم شرعی مهر و آزریم نجیب خورشید جنوب را حس کنی! باید با او هم‌کلام شوی تا سربه‌زیری موج‌ها را یکایک به نظاره بنشینی! باید با او هم‌کلام شوی تا موسیقی پرصلابت آرامش دریا، در گوشت طنین انداز شود.

باید به احترام، تمام قد در مقابل شعرش ایستاد و همه این باید‌ها

سبب شد نگارنده بی هیچ بضاعتی و تنها دلخوش به گذشت و بزرگواری
محمد علی بهمنی، دست به قلم ببرد تا شاید بتواند به شاعری که
روزهای جوانی مان با زمزمه شعرهای او سپری شد، ادای دین کند.

به سرموی دوست دل بستم رفت عمر و هنوز پابستم^۱
کم ما گیر و عذر ما بپذیر بیش از این برنیامد از دستم

پیشگفتار

کتاب حاضر که تحت عنوان «نگاهی به زندگی و شعر محمد علی بهمنی» فراهم آمده است، شامل سه بخش به شرح زیر است:

نگاهی به زندگی محمد علی بهمنی:

در این بخش به زندگی شاعر با شیوهٔ روایی — داستان‌پردازی پرداخته شده است که البته شاعر از آن آگاهی دارد.

نگاهی به شعر محمد علی بهمنی:

در این بخش اشعار محمد علی بهمنی به تفکیک قالب‌ها مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت و در این راستا از آرا و نظرات صاحب‌نظران و منتقدان، پیرامون آثار شاعر، استفاده شد.

گزیده اشعار محمد علی بهمنی:

در این بخش با توجه به مجال و محدودیت کتاب، بخشی از آثار شاعر
گزینش و چاپ شد.
به امید آنکه بار به مقصد رسانده و تیر به نشانه نشانده باشیم.

و من ا... التوفیق

سپیده یگانه — پاییز ۱۳۸۹

بخش اول

نوشتم:

از همهٔ کودکی

فقط مادر

نگاهی به زندگی محمد علی بهمنی

سال شمار

- ۱۳۲۱- (فروردین) تولد شاعر در سفری به دزفول؛
- ۱۳۲۸- کار در چاپخانه؛
- ۱۳۳۱- اشتغال به کار در چاپخانه تابان. آشنایی با فریدون مشیری؛ سرودن اولین شعر در وصف «مادر» و چاپ آن در نشریه روشنفکر؛
- ۱۳۴۵- آغاز همکاری با رادیو؛
- ۱۳۴۶- تولد «بهمن» — اولین فرزند شاعر —؛
- ۱۳۵۰- چاپ اولین مجموعه شعر «باغ لال»؛
- ۱۳۵۱- «در بی وزنی» که اجازه پخش رسمی نگرفت؛
- ۱۳۵۲- همکاری با رادیو ایران — تهران و خلق ترانه‌های ماندگار؛
- ۱۳۵۳- سکونت در بندرعباس. چاپ دوم «باغ لال»؛
- ۱۳۵۵- چاپ «عامیانه‌ها»، چاپ دومین مجموعه شعر عمران صلاحی با نام «قطاری در مه» توسط انتشارات چکیده به سرپرستی بهمنی؛
- ۱۳۵۶- چاپ «گیسو، کلاه، کفتر» (کودک و نوجوان). چاپ دوم «عامیانه‌ها»؛ پیوستن به حلقه شاعران مبارز در شب شعرهای گوته؛

۱۳۵۷- بازگشت به تهران؛

۱۳۶۳- عزیمت به بندرعباس؛

۱۳۶۹- چاپ «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»؛

۱۳۷۰- همکاری با مرکز صدا و سیمای خلیج فارس و سرپرستی برنامه «صفحه شعر»؛

۱۳۷۳- چاپ سوم «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»؛

۱۳۷۴- همکاری با هفته‌نامه «نای هرمزگان» و سرپرستی صفحه «انفس در هوای شعر»؛

۱۳۷۵- چاپ چهارم «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»؛

۱۳۷۷- چاپ «غزل» و «شاعر شنیدنی است»؛ چاپ پنجم «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»؛

۱۳۷۸- چاپ «عشق است». دریافت تندیس خورشید مهر به عنوان برترین غزل سرای ایران (مهرماه- تالار وحدت). چاپ دوم «شاعر شنیدنی است»؛

۱۳۷۹- چاپ «گزینه اشعار محمد علی بهمنی»؛

۱۳۸۰- چاپ سوم «شاعر شنیدنی است» و «یه حرف یه حرف حرفای من کتاب شد» (امانم بده)؛

۱۳۸۱- چاپ چهارم «شاعر شنیدنی است»؛ چاپ ششم «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»؛ مهمان ماه انجمن شاعران ایران (تیر ماه)؛

۱۳۸۲- چاپ «این خانه واژه‌های نسوزی دارد»؛ حضور در پنجاه و یکمین نشست کانون ادبیات ایران؛ سخنرانی و ترانه‌خوانی در انجمن ترانه سرایان ایران (اردیبهشت)؛

۱۳۸۳- مراسم نکوداشت محمد علی بهمنی در بندرعباس؛

۱۳۸۵- شاعر برگزیده جشنواره شعر فجر؛

۱۳۸۶- چاپ «چتر برای چه؟ خیال که خیس نمی‌شود»؛ چاپ اول و

دوم

۱۳۸۷- داوری دومین جشنواره بین‌المللی شعر «خط سوم» به همراه

شفیعی کدکنی (تبریز - آذرماه)؛

۱۳۸۸- چاپ «من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم»؛

۱۳۸۹- چاپ دوم «من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم»؛ جلسه نقد

مجموعه «من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم»؛ (۲۹ خرداد-

فرهنگ‌سرای رازی)؛

□ داوری بیش از ۳۰ کنگره و جشنواره شعر کشوری؛

□ شعرخوانی و حضور در بسیاری از جشنواره‌ها و کنگره‌ها؛

□ تحلیل و بررسی بسیاری از مجموعه آثار شاعران برجسته معاصر با

نام مستعار چی چی کا؛

مجموعه آثار

- اغ لال، انتشارات بامداد، (۱۳۵۰)؛
در بی وزنی، انتشارات بامداد، (۱۳۵۱)؛
عامیانه‌ها، انتشارات بامداد، (۱۳۵۵)؛
گیسو، کلاه، کفتر (کودکان)، انتشارات پدیده، (۱۳۵۶)؛
گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود، نشر آفرینش، (۱۳۶۹)؛
غزل (کتاب، سی دی، کاست)، نشر دارینوش، (۱۳۷۷)؛
شاعر شنیانی است، نشر دارینوش، (۱۳۷۷)؛
عشق است (کتاب، سی دی، کاست)، نشر دارینوش، (۱۳۷۸)؛
گزینه اشعار محمد علی بهمنی، انتشارات کتاب نیستان، (۱۳۷۹)؛
یه حرف یه حرف حرفای من کتاب شد (امانم بده)، نشر دارینوش،
(۱۳۸۰)؛
این خانه واژه‌های نسوزی دارد، نشر دارینوش، (۱۳۸۲)؛
چتر برای چه؟ خیال که خیس نمی‌شود، نشر دارینوش، (۱۳۸۶)؛
من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم، انتشارات فصل پنجم، (۱۳۸۸).